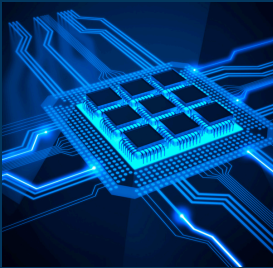

11.05.2025

6

MACHINA

BİLİM HİKAYELERİ

Mert bir gün, odasında gece lambasının ışığının azaldığını fark etti. Kendi kendine söylendi:

— “Bu ampulün ışığı bayağı zayıflamış. Belki de LED’le değiştirmek lazım...”

Annesine seslendi:

— “Anne, bizim lambaları LED’le değiştirmek daha iyi olmaz mı?”

Annesi şaşkın bir şekilde cevapladı:

— “Sen LED’i nereden biliyorsun bakalım ?

Mert gülümsedi:

— “Geçen hafta YouTube’da elektrik devreleriyle ilgili video izlemiştim. LED’ler hem az enerji harcıyor hem de daha uzun ömürlüymüş.”

Annesi başını sallayarak mutfağa dönerken Mert’in aklına bir fikir geldi:

— “Acaba bu LED’ler nasıl çalışıyor?”

Hemen bilgisayarının başına geçti ve basit devreler üzerine bir şeyler aramaya başladı. Renkli bir çizimde şunu gördü:

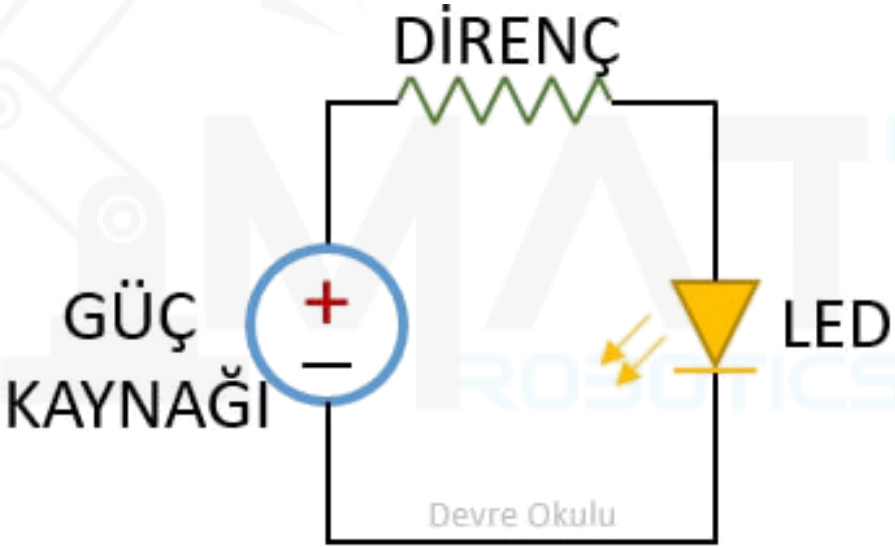

Bir pil, bir direnç ve bir LED.

Altında şöyle yazıyordu:

“LED, doğru akım geldiğinde ışık yayan bir yarı iletken devre elemanıdır. Ama dikkat! Ters bağlanırsa çalışmaz.”

— “Hmm... o zaman yönü çok önemli,” dedi Mert.

Devreyi anlamaya çalışırken şu notu fark etti:

“LED’in önüne direnç koymak gerekir. Aksi halde fazla akımdan bozulabilir.”

Mert'in kafasında bir şeyler yerine oturdu. Kendi kendine gülümsedi:

— “Demek bu yüzden bazı LED’ler hemen bozuluyormuş.”

Ertesi gün, teknoloji dersinde konuyu sınıfa kendisi anlattı. Öğretmen tahtaya devreyi çizerken, Mert gönüllü oldu:

Tahtaya şöyle yazdı:

Pil (+) → Direnç → LED → Pil (-) Ve dedi ki:

— “İşte bu kadar! LED böyle çalışıyor.”

Öğretmeni gülümsedi:

— “Aferin Mert. Belki de sen geleceğin devre tasarımcısı olacaksın.”